

ZOMBOR és VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

Szerkesztőség:
Kossuth-utca 106. szám, Falcione-féle ház.
Kiadóhivatal
Oblát Karoly könyvnyomdája, Kossuth Lajos-utca.

Felelős szerkesztő:
Dr. ALFÖLDY ÁRPAD.

Egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 16 fillér.
Napjainkban: Egész évre 8 kor. Félévre 4 kor. Egy negyedévre 2 kor.
Megjelenik minden vasárnap és esztőtörökén.

Apponyi békemiive.

Bács-Bodrogh vármegye volt nemzeti párti polgárainak a szíve ismét őszinte csodálattal és meleg hálával van eltelve. Apponyi Albert, a mi szíveinknek a bálványja: brüsszeli szereplésével megint dicsőséget árasztott a magyar hazára. Adja az Isten, hogy ennek a mi nagy szívű és az emberiség boldogulásáért fáradozó államférfiunknak minden lépését siker koronázza.

Az a meleg fogadtatás, a melyben Brüsszelben az egész világ legragyogóbb szellemileg Apponyit részesítették Magyarországunk viláki díszére. Apponyiban ismét olyan férfit adott az Ég a magyar hazának, a kinek a lángszelleme előtt egyformán fejet hajtának a művelt világ összes nemzetei.

Ismerjük azt a levelet, a melyet Apponyi intézett Prüsszselből Jókai Mórhoz, a magyar köllőkirályhoz. Tudjuk, hogy ennek a levélnek az a tartalma, hogy a brüsszeli interparlamentáris konferencia Apponyi eszméjét a legnagyobb lelkesedéssel tette egyhangúlag magáévá.

Az a határozati javaslat, a melylyel

ez az indítvány elfogadtatott, a következők:

I. A nemzetközi választott bíróságok érdekében alakult interparlamentáris szövetség arra kötelezi a csoportjait, hogy országaikban vegyék kezükbe a sajtócsoportok alakítására irányuló kezdeményezést, a melyek a mellékelt ideiglenes alapszabályokban megnyilatkozó eszme szerint nemzetközi szervezetté egyesüljenek. A szövetség kötelezi a nemzetközi tanácsot, hogy ama feladatok megoldására törekedjék, a melyekre ezen alapszabályok 20, 21 és 22. §§-ai kéri és általában minden igyekezeteket arra fordítsák, hogy a sajtószövetség a béke- és a nemzetközi választott bíróságok érdekében megalkalni képes legyen. A szövetség a nemzetközi tanácsra bizza azt, hogy a sajtószövetség ideiglenes tanácsával érintkezésbe lépjen, a mint ez megalkult hogy a két szövetség állandó viszonyát előkészítse. Ezen határozatokról szóló részletes jelentés a legközelebbi gyűlésnek beterjesztendő.

II. Az interparlamentáris tanács figyelmébe ajánlja az interparlamentáris

csoportnak azt a kezdeményezést, a melyről azon határozati javaslat első kikezdésében szó van, a melyet a párisi konferenciának fog előterjeszteni. A tanács e csoportokhoz erről körlevelet is fog intézni. Tekintettel arra, hogy ügyünk érdekében sürgős a döntő lépés, eleget fog tenni annak a megbízásnak, a melyt a párisi konferenciától a jelen kikezdésekben fog kérni, mihelyt erre alkalma kínálkozik, még ezen konferencia előtt is. Ezen esetben a tanács utólagos jóváhagyást fog kérni a konferenciától azon lépésekért, a melyeket már ez irányban megteendett. A mint említettük, a határozatok a párisi konferencia elé terjesztetnek.

A közs. javak kezelése.

Minden községnek boldogulását, jólétét annak vezetői tartják kezükben. Mert a mint a gazdától függ a háza jóléte, úgy a községek — mint nagy családok — boldogsága, anyagi és lelmi előhaladása a vezető férfiak helyes gazdálkodási elveitől leszen függővé.

A „ZOMBOR és VIDÉKE” TARCZAJA

A szerdai kamara-zeneestélyről.

A Z. és V. eredeti tarczája.

Smetánának, a leitomischli születési nagymuzsikusknak Hármasa volt az estély első száma. Előadták: Paul Mariska úrhölgy (hegedű), dr. Balla Aladárné úrnő (zongora) és Paul Kálmán úr (gordonka). Az utolsó akkordok elhangzása után elragadtatással tapsolt a közönség ennek a kedves művészesaládnak. A nagy zeneköltő művét, a melyben annak összes kiválóságai fellelhetők: gyönyörűen interpretálták. Az a nagy, országos világfájdalom, a mely még a esch zenéből is elő-előtt, különösen az andante maestosoan hatotta meg a hallgatókat.

Rauchenecker vonós négyese szintén

nagy halálst kellett. Ez a kiváló zeneköltő bámulatos szépségeket halmoz össze minden egyes művében.

Bethoven zongora négyese (Op. 16.) volt az estély fényponja. A zeneóriás zene-aritmetikai kombinációinak fensőbbiségét a többi szerzővel szemben már az első taktusoknál csodálhatta minden hozzáértő. A legkisebb temójában is több a költészet, mint mások összes kézírataiban.

Goldmark Károly zongora ötöse (op. 30.) a műsor utolsó száma könnyedségével és kecsességével hatott.

A közönség egyhangú véleménye szerint: Paul Mariska úrhölgy ma is tisztán, nagy technikával, költői felfogással és csodálatos kitartással játszott, dr. Balla Aladárné úrnő tökéletesen töltötte be szerepét, Csavojác János úr pedig mélyhegedűjéből csodás hangokat varázsolt elő. Ribiczey Kálmándi-

szere válték akármelyik fővárosi vonós-négyes-társaságnak is. Ugyanezt mondták Paul Kálmán úrról is.

A mi pedig a zombori közönséget illeti az a kamara-zene-estélyek alkalmával megmutatta, hogy szívesen hódol a valódi nemesnek és szépnek. A zombori közönség bebizonyította, hogy becsüli és ismeri a zene fontosságát és jelentőségét. Nálunk méltányolja mindenki azt az óriási szerepet, a melyt a zene már évezredek óta játszik az országok életében. Tudják, hogy a zenének döntő befolyása van minden nép kulturális, vallási, nemzeti és társadalmi fejlődésére.

Nagy halára érdemesek tehát azok, a kik a kamara-zene ápolására egyesülnek. Kérjük is Paul Kálmán urat, hogy ne csüggedjen, hanem haladjon kitartással a megkezdett úton. Az eredmény el ne maradjon.

Vegye fel a jövőre rendezendő kamara-

feljebb! — 14 méter — póstabél- és vammontesen szállítva. Minták kiválasztásra, nemkülönbön fekete, fehér és színes „Henneberg-solyem“ blousok és ruhákra alkalmas 45 krtól 14 ftt 65 kr-ig méterenkint.

Csak akkor valódi, ha közvetlen tőlem rendelik!

HENNEBERG G. selyemgyáros Zürichben.
Gs. és kir. udvari szállító.

Foulard-selyem-ruha
8 ftt
40 krtól

A községek háztartásának egyensúlyát biztosítani, ez az első kötelesség és hogy ez minél kevesebb közs. pótdadóval, a lakosság megterhelésével történhessék, oda kell hatni, hogy a község javai a lehető legjobban értékesíthetők.

Megyénkben minden község főjöveldmi forrását a szántóföldek képezik, ezek hasznosítására kell az előjáróknak törekedniök.

Ha a községi földek jól hasznosíthatók, úgy a községi költségvetés kevesebb pótdadózást követel a polgároktól, ha ezek haszna csökken, avagy teljesen is elmarad, úgy a közadózás emelkedik; mert végre is a közs. szükségleteket fedezni, a meglévő intézményeket fenntartani, sőt fejleszteni is józan ésszel alapuló erkölcsi kötelesség.

Könnnyű tehát belátni, hogy a községeknek kiválóan érdekében áll bér-földjeiknek kedvező hasznosítása, azoknak jó karban tartása, a kiszarolástól való megóvása. Mert nagyon rossz gazda volna az, a ki csak a közvetlen jelen jólétének biztosításáért elvetve lehetlenné tenné a jövőt.

Hogy jól értékesíthesse minden község bér-földjeit, szakítani kell okvetlenül az eddig divott bérrendszerrel, be kell szüntetni az éves bérrendszert és e helyett a hosszabb időre terjedő bérleti módot kell meghonosítani.

Régebben megálhatott a gazdag Bácskában az évről-évre szóló bérrendszer. Megálhatott nemcsak azért, mert a volt közlegelők feltörésével pihent, televényes földhöz jutottak a községek hanem főleg azért, mert a nagymennyiségű földbérletnél a csekélyebb bérárakkal is befolyt annyi, a mennyire a községeknek évente szüksége volt, más részt pedig a nagy mennyiségű földnél megálhatott az **ugar-rendszer**, a föld fele pihenőben maradhatott és így a hogy

zene-estélyek programjába a drámai, ez eposzi zenét is. Minél nagyobb feladatokra fog vállalkozni, annál intenzívebb lesz majd a hatása.

Az együvértartozás érzését, a szabadságot az egyenlőséget, a testvériséget: a legnemesebb eszméket a leghatalmasabban a zene terjeszti. Eppen ezért lét kérdés Zombor boldogulására egy zeneiskolának a megteremtése.

Ha meggondoljuk, hogy Londonban egymagában 16000 társulat áll fenn kizárólag a zene szolgálatára, akkor Bács-Bodrogh vármegye fővárosnak a közönsége minden esetre képes lesz egy kis zeneiskolának a fenntartására.

Hízen az az idegen, a ki legutóbb azt nagy közönséggel látta a város háza nagytermében, az ügyisi gazi zenevárosnak tart bennünket. Különbösen is, a hol szakadó esőben akkora tömege az intelligenciának jön össze áhítatosan áldozni a legkomolyabb gyönyörűségnek: a kamara-zenének, mint a mekkora szerdán a város háza nagytermében összesereglett: ott már egész nyugodtan hozzá lehet fogni a zene-iskola alapjának a lerakásához, ott egy zene-iskola jövője biztosítva van.

úgy visszanyerhette termő erejét. — De még e rendszer mellett is hogy mennyire folyt a rablógazdálkodás, mutatja az, hogy egyes községekben a föld teljesen ki lett zsarolva úgy annyira, hogy azokat csakis mélyen a közepes áron alul lehet most már bérbeadni, úgy hogy míg másutt 40—45 forintot fizetnek lánconként bért, addig az ilyen földekért 20—25 frtot adnak csak a bérlők.

Ha tehát nem akarjuk, hogy a községeknek földjei is így kiszaroltassanak és teljesen elértéketlenüljenek, úgy mindenestre mielőbb szakítani kell az eddigi rablógazdálkodással és meg kell honosítanunk a hosszabb állandó bérrendszert, az úgynevezett tanyarendszeres haszonbérletet minden községben.

Minden gazda tudja hogy azt a táperőt, a melyet a szántóföldtől a vetemény elvon, vissza kell adni, vagy pihentetéssel vagy kellő trágyázással. A község földjeinél e talajjavítás egyik nem sem foganatosíthatjuk, mert az, a ki egy évre veszi ki, nem trágyázza, mert nincs érdekében; de pihentetni sem lehet a földet, mert a bérösszegre a százalékos községi pótdadók mellett nagy szükség van. Ha tehát rablógazdálkodással nem akarjuk rövid pár év alatt teljesen önkrenntenni a községi földeket úgy mihamarabb meg kell kezdeni a tanyarendszeres haszonbérbe adást meggyeszerete.

Az ily hosszabb lejáratu bérletekből előnye lenne a községnek, mert nem lenne jövedelmük kitéve az árhullámzásnak, hanem évről-évre határozott bér összeg befolyásáról biztosítva volnának. Nem kellene minden évben a bérbeadással bajlódni, arra napidijakat, fuvarokat költeni. A föld továbbá a rajta nevelt állatok trágyájából évenként javíthatnák, mert ez érdekében volna a bérlők is, kivált ha kilátásba helyeztetnék szerződésében amaz előny hogy az újabb bérletnél a jó gazdálkodó egyenlő bér ajánl-t mellett elsőbbségben részesül.

De nagy előny lenne az ily bérlet rendszerből közzgazdaságilag szocializálás szempontból is. Ugyanis nagyon sok törekvő, szorgalmas munkát szerető olyan földműves család kerülné meggyeszerete a kis gazdák sorába, a kiknek az iparkodás minden jele és esze köze meg van, csak hiányzik az a tőke, mivel az alapot, befektetést megvethetné. Az ily derék földművelő család megérdemli, hogy neki munkateret adjunk, oda helyezzük a pusztán nyers talaj fölé, amelyből szorgalmával értelmes munkájával kincsanyagot teremt és a haszon gyümölcséből nemcsak a tulajdonos községnek juttat, hanem ő maga is szerény beosztással, gondos takarékosággal szerzhethet magának annyit hogy öreg napjaira nyugodni életet biztosítson önmagának.

Ha már tisztában vagyunk, a hosszabb időre terjedő bérrendszer előnyeivel az évről-évre való bérlet fölözt, a mely végre is a föld teljes kiszarolására vezet, úgy csak siettetnünk kell minden község pénzügyi viszonyainak

javulása érdekében annak mielőbbi megvalósítását.

Hogy ez egyöntetű legyen, mindenestre a megyéből kellene kiindulni az irányításnak.

Annyi elvitázhatatlan, hogy főntebbsürgtetett tanyarendszeres bérlet nemcsak a jövedelmezőség fokozását segítené elő — bár ez maga elég nyomos ok, — de a községi földek talajtőke értékét is emelné, a mi kifejezésre jutna mielőbb az elérhető nagyobb haszonbérékben.

Eppen azért minden községnek háztartása egyensúlyának helyreállítása érdekében azt ajánljuk, hogy a községi földekből nagyobb darabokat hasítanak ki a hasznosítás belterjesebbé tetele érdekében.

A kivétel nem ütköznék semmi nehézségbe és éppen azért az előjáróságok mielőbb megtehetnék az erre vonatkozó szűk éges lépéseket.

Minden parcella úgy adatnék bérbe, hogy arra a bérlő a már előre kikötött ter szerinti tanyát volna köteles építeni, a mely azonban a tíz évi bérlet lejártával a község tulajdonába menne át.

Igaz, hogy így az évi bérösszeg kezdetben némileg alacsonyabb lenne, de az megtérülne a beruházással, a mely az első tíz év letelte után meghozná a maga jövedelmét.

A szerződési feltételek részletezése nem tartozik e cikkek keretébe, de azt könnnyű belátni, hogy az mind a községekre, mind a bérlő kis gazdákra csak előnyös lenne.

Ilyenformán több száz kis gazdát tisztességes polgárt látnánk szorosan a községhez és a megyéhez a kiknek nemcsak jóléte és jövője volna biztosítva, de adózó képességükkel a hazának is hasznos tagjaivá lennének.

Könnnyű belátni, hogy az a bérlő, a ki tíz évre, sőt becsületes munkájával hosszabb időre is, esetleg fiaira, unokáira átszállólag, bírná a községi tanyát, az mindenkor belterjesebben gazdálkodnék, biztosabb és állandó bérfizetője lenne a községnek és a föld alap értékét nemcsak hogy megőrizné, de növelné is.

Minden bérlő otthonosan érezné az ő tanyáján magát. Csak tíz évenként jönne — a szerződés megújításakor — tudatára annak hogy tulajdonkép nem is az övé a birtok. Úgy kezelné, mint sajátját, sőt még jobban, hogy érdemet szerezzen a további állandó maradására.

Az ott nevelkedő fiú, mint utód nem egy könnyen válna meg az ő megszokott tanyájától, a hol oly boldog napokat élt.

Ez lenne tehát a módja annak, hogy a szegény, föld nélküli paraszt munkából gazdákat csináljunk, a ki meg lenne elégedve sorsával, nyugodtan, a jövőbe vetett hittel élne gazdaságának, családjának és a szerény korlátok közt mozgó vagyón szerzésnek.

Igy azután nem kellene félni attól, hogy a községi földek haszonbérére évről-évre lefelé száll, mint a hogy most tapasztalni vagyunk kénytelenek,

hanem ellenkezőleg szokatlan kedvező árat kapnának a községek.

Egész határozottan elvárhatjuk a községi képviselőtestületektől, hogy a községeket legközelebbben érintő eme kérdést megoldásra segítsék mielőbb.

Vonuljon egy időre hátrább a személyes jeleken épülő meddő vitaközös, az adóztatás különféle melleinek kifürkészése és meghonosítása, a klikk uralmat szolgáló haza beszélés, e helyett szenteljenek a városatyák néhány gyűlést arra, hogy ott keressék a közpénztárák egyensúlyának helyre hozását, a hol lájban senkit sem érinthetnek, hanem javára lesz az úgy a községeknek, mint az egyeseknek.

Ó Becse, 1900.

— s. —

A hétről.

Ennek a hétnek kétségkívül legkimagaslóbb eseménye a kamarazene-estély volt. Én nem értek hozzá, no hát bírálatot sem vagyok hivatva mondani, annyi azonban bizonyos, hogy az ember gyönyörködött azon a muzsikán, ergő szépnek kellett lennie. Dehát nem is ebből a szempontból akarok én a kamara zene-estélyt foglalkozni. Az estély kritikai méltatását én másokra, hivatottabbakra bízom, s én csak — tűzrendészeti szempontból akarok elmondani egyet-mást. A rendezőségnek igazsága van abban, hogy darabközben, a publicum ne zavarja az előadást. Igaza van abban is, hogy a szempontból nem eresztenek se be se ki az előadás alatt senki fiát. De úgy látszik az a városi hajdu nem bízik abban, hogy netalán előforduljon kérelmeknek ellen tudjon állani, s azért az előadás kezdetekor kívülről bezárja a városháza termének a folyosóra nyíló egyetlen ajtaját, a kulcsot zsebre dugja, s ő eltűnik az esti homályban, s csak a taps felhangzására kerül ismét elő. Az ügyész szobája felé nyíló teremajtó ugyancsak be van zárva, sőt a tanácskozó asztalokkal még el is van a szó szoros értelmében baricádva, s így csakis a kis terem felé nyíló ajtó van nyitva, az ahhoz való juttot is akadályozva a podium s a podiumon elhelyezett zongora és egyéb hangszerek. Én istenem, ha valamelyik petroleum-lámpával valami baj történt volna, mi lett volna ebben a teremben, ezt meg csak elgondolni is borzasztó. Más teremben, a hol publicum van, iparkodnak a kijárástak szaporítani, itten még elzárják azt a **korv** kijárást is, a mi van. Ha tetszik, állítsanak az ajtóba, de mindegyikbe egy rendezőt, ha már hajduban nem biznak, a ki feltudja világosítani a ki- vagy bekívánczó publicumot, hogy az a kívánság teljesítése zavarja az előadást. Aztán jól van, zárják be azt az ajtót ha másképpen nem lehet, de csak belülről, azonban aljlon ott a kulcsal az a kire az ajtókat bízzák, hogy szükség esetén kéznél lehessen azonnal. Az ügyész szobája felé nyíló ajtót pedig ne barrikádozzák el. Mert ebből aztán csakugyan baj lehet. Dehát minálunk az ilyen kicsiségekkel nem szoktak törődni, míg egyszer majd csak baj nem lesz belőle. Mindezeket azonban nem azért mondom, hogy azt a szép és diszes nagy közönséget, mely a mult heti kamara estélyen szemmel láthatólag gyönyörűségét lelta a jövőre tán a kamara zene estélyek látogatásától elriasztani akarnám, hisz erre még a legnagyobb rosszakarattal sem lennék képes, mert a publicum megszerette ezeket az estélyeket, s mert élvezeteket talál bennük, látogatni fogja azokat, habár én tüzes esővel fenyegetném is, hanem azért hogy az intézők megszívlel-

jék az általam mondottakat, s vigyázzanak, nehogy baj essék.

A másik sezzatóio nem Zomborban történt, de a zomboriakat is csak úgy érdekelte, mint az egész országot. Egy nagy pert tárgyaltak. Két vádlott gyilkosság vádjával terhelten állott az esküdtszék előtt, a harmadikat pedig gyermekléssel vádolta a vádhatóság. Az esküdtszék becsületesen beismerto verdicijével, hogy nem tudott igazságot szolgáltatni, tehát a kegyelemhez folyamodott. Ez így van helyesen. Körülbéli bizonyos, hogy történt bünesselvény, de hogy azt a bűnös cselekményt ki követte el, a tárgyalás ellentmondó adataiból megállapítani nem lehetett. Az esküdtszék férfiakhoz illő bátorsággal elismerték, hogy ők csak gyarló emberek, igazságot szolgáltatni nem tudnak, legyen tehát az igazságszolgáltatás arra bízva, a ki a szivekbe és vesékbe lát. Az esküdtszék tehát helyesen functionált, s csak újabb bizonyítékát szolgáltatatta annak, hogy behozatalával derék munkát végeztek törvényhozóink.

— y — s.

Városi ügyek.

Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága tegnap déli-őt rendkívüli közgyűlést tartott. A közgyűlés tárgyait: a kereskedelemiügyi miniszternek a csonoplyai műút kiépítése és a zombor—ó-becsei vasutra megszavazott összeg tárgyában valamint a kórház és a szegényház és a vármegyehez tulajdonát képező régi laktanyák megvétele képezték. A közgyűlés lefolyásáról más helyen referálunk. Itt csakis egy fontos városi kérdés megvilelésére hívjuk fel a város polgárainak a figyelmét.

A Z. és V. 32-ik számában »Üdüljünk« cím alatt figyelmébe ajánltuk az illetékes köröknek, hogy alakítsanak a mi nagy bajunknak, a rettenetes pornak leküzdésére szépzészi egyesületet, a melynek csekély díjért mindenki tagja lehet. Előadtuk, hogy ennek az egyesületnek az lenne a főcélja, hogy a város utcáit naponta legalább kétszer felöntözhethetné. Kiszámítottuk, hogy ha csak 400 tagja lesz is ennek az egyesületnek, úgy a legalkacsonyabb: a 40 fillére havi tagsági díj mellett is az évi bevétel 1920 korona lenne. Ez az összeg pedig véleményünk szerint elég lenne a cél elérésére.

Annak illusztrálására, hogy minő fontossága van az utcák öntözése a városok közegészségi viszonyaira nézve, idézem a most ülésező, a tüdővész elleni övintézkedések megállapítása érdekében összehívott nemzetközi kongresszus egyik előadójának általános tetszéssel fogadott néhány mondatát:

»Kint az utcán öntöző kocsik tegegyek vétszemessé az utca porát. Erre az utcaöntözésre igazán szükség van vidéken és a fővárosban egyaránt. Az még talán csekélyebb értékű, hogy a tikkasztó melegben lehűtik a levegőt, sokkal fontosabb az, hogy megkölik az utca porát, ezáltal a levegőbe felverődő mikroba millióit rögzítik a földhöz.«

Ismertelve azután az utca porában rejlő veszedelmeket áttér azok legveszedelmesebbjére a tuberkulozusra.

Valóban a mai kornak alig van

pusztítóbb ragálya a tuberkulozissnál. Ezreket és ezreket dönt a sirba évenként. Élte virágjában veszi ki az iskolázott ember kezéből a tollat, a munkás markából a szerszámot. Az orvosi tudomány már rég hadat üzent ennek a sorvasztó kórnak, rendezet hadjárat folyik ellene, mindazáltal a statisztika megdöbbenő kérelhetelenséggel mutatja ki, hogy a tüdővészben elhaltak száma, legalább Magyarországon, évről-évre emelkedőben van. Egy millió ember közül állag 4000 egyén halt meg itt — vagyis Budapest lakosságából 2000—2500 embert temetnek el évenként tüdővész miatt. Könyörtelen számok. Budapesten kívüli még három nagy város van a világon, ahol ennél is nagyobb a tüdővész áldozatainak száma. Az orvosi tudomány azonban kimutatja, hogy a tüdővész gyógyítható. Ha idejekorán közbelépünk, gátat vetelünk a tuberkuloziss pusztításának. Hozzá nem is gyógyszeriarak különböző készítményei, nem az orvos bontó eszköze nyújthat megváltást, a baj orvoslásának a legelső alapja a szervezet megerősítése; az egészséges, rendszeres életmód, a tiszta levegő, tehát az utcák öntözése.

Véleményem szerint legjobb lenne, ha megalakítandó a zombori szépzészi egyesületnek dolgát a polgármester venné a kezébe. Tekintélyével, népszerűségével nagyon hamar leküzdhetné a kezdet nehézségeit.

Sokan azt fogják mondani, hogy az általam kiszámított 1920 korona nem elég a kitűzött cél elérésére. Err az ellenvetésre arra utalok, hogy az a 400-as neme-us Zomborra nézve csakis a minimális szám lehet. Zombornak legalább 300 azoknak a tisztviselőknak a száma, a kik édes örömet fognak havonként 20 krt áldozni arra, hogy a nyári hónapokban tiszta levegőt szívhassanak. Ezenkívül van Zombornak legalább 600 olyan háztulajdonosa, aki szivesen fog annak az egyesületnek tagjává szegődni, hogy a nyári hónapok porától megszabadulhasson.

z.

Hirek.

* **Személyi hir.** Özv. Vojnics Lukácsné, szül. Szemző Józsefa urnó fiának: báró Vojnics István főispánnak a meglátogatására csütörtökön este Zomborra érkezett.

* **Előléptetés.** Ö felsége a király Nikl Vilmos császári és kir. őrnagyot, a közös hadsereg zombori állományának parancsnokát alezredessé léptette elő.

* **Ügyvéd-egyleti választmányi ülés.** A zombori ügyvéd egylet választmányja ma délelőtti 11 órakor ülést tart az egylet elnökének: Szilágyi Mórnak a lakásán.

* **Jakobcsics Mihálynak,** az első magyar általános biztosító társaság nemrég elhunyt népszerű képviselőjének utódja, a mint halljuk, Városi Károly lesz.

* **Megvadult lovak.** Koczkár Zsigmond kir. közgyőzőnek lovai csütörtökön dőlután majl-nem végzetes szerencsétlenség okozói lettek. A vasuti állomásról jövet ugyanis, ahonnan Koczkár Zsigmond

kir. közigyűzöt vitték a Kossuth Lajos utcából levő irodájába, az Erzsébet-körúton, özv. Szemző Jánosné háza előtt az ott lévő Spitzer-féle butor szállító kocsiól megjédtek, hirtelen vágtatni kezdtek és teljes erővel a Szondy-féle házának rontottak neki. A batar rúdja eltört és az egyik lovat megsértette. Szerencsére senkisémet ült a kocsiában és így néhány járó-kelő ijedségén kívül nagyobb baj nem esett.

* **A park-kioszk.** kedvező idő esetén, ma vasárnap nyitva lesz. — Az ünnepély megnyitása azonban csak később tartatik meg.

* **A „zombori iparos dalárda“** pünkösöd második napján hangverseny-nyel egybekötött táncestélyt rendez.

* **Az Akadémia legifjabb tagja.** A magyar tudományos akadémiai legújabb kimutatása szerint az akadémia legifjabb tagja Bugarszky István, a kit 1899. május 5-én választottak meg. Ez az ilju akadémikus 1868. évi május 21-én született Zentán, most tehát 31 éves. A legifjatalabb akadémikus, a mint látjuk, bácskai ember.

* **A zombori önk. tüzöltés egyesület közgyűlése.** A zombori önkéntes tüzöltés egyesület rendes évi közgyűlést folyó hó 22-én délután tartotta meg a váro-háza nagytermében. Bittermann Nándor indítványára egyhangulag Cziedler János lelkes óvációk között parancsnokká választott meg. Az alparancsnoki állás betöltésénél 11 tag titkos szavazást kért, a mely megjelölt, a következő eredményel járt: Beadott 95 szavazat, ebből kapott Ehrlich Nándor, eddigi alparancsnok, ki nehéz állását mindenkor ritka lelkes buzgalommal töltötte be, 85 szavazatot, 8 szavazat Méró Ignára, 1 szavazat Szigethi Istvánra, 1 szavazat Rajkovich Miklósrá esett. Pénztárossá Bittermann Nándor eddigi pénztáros választott meg. A további tisztujtás a következő eredménnyel folyt le: Mérnök: Kohut Henrik. Orvos: dr. Danninger Adám. Választmányi tagok lettek: Bosnyák József és Perndl Dezső. Végül kiosztották a szolgálati érmeket. Ilyeneket kaptak Cziedler János parancsnok, Ehrlich Nándor alparancsnok, Demetrovits Sándor tb. alparancsnok, Pekánovits Andras oszt. par., Bittermann Nándor pénztárnok, Szigethi István oszt. par., Török Károly sz. par., Eilbach István sz. par., Nikelsz Antal fogmágy, par., Czeczner József segédtiszt, Cselyuska Antal, Bosnyák József, Császár Gyula, Csirszka János, Ehrlich József, Grätz András, Geresch János szertáros, Gszner Mihály, Kovács József, Ludvig József, Mészáros Lajos, Makk György kúrtós, Muzsik János, ifj. Mrava András, Puskás Agoston, Torody Ignác, Tápay Agoston, Ugyri Mihály, Varga István, Vidákovits Ferenc. Hannel József, 15 évesek. — Bertalan Imre sz. par. Kohut Henrik mérnök, Gertner Ferenc, Gertner Rudolf, Kandler József, Matzitz Gusztáv, Szévald Lipót, Szemes József, zászlótartó, Ulrich Vincze, Vass József, Városey László, 10 éves szolgálat után. Ezzel a tárgysorozat kimerülván, elnöklő parancsnok a közgyűlést bezárta.

* **Esküvő.** Tegnap délután 5 órakor esküdték örök hűségeit Megyesi Ferenc, a zombori főgymnásium kitünő fiatal tanára Kleiner Ételkának, özv. Kleiner néni bájos leányának. Tanúk voltak: dr. Ferencsik Lajos, főgymnásiumi tanár és Milassin Ignác szabadkai városi számvizsgáló. Zavartalan boldogságot kívánunk.

* **Esküvő.** Morbert István szobafestő tegnap délután vezette oltárhoz Márkus Liska kislányozat.

* **Érdekes mutatóvány.** A corsón, a Falczona Nándor-féle házban Photostikum van felállítva, mely a legszebb

kivitelű tájképeket mutatja be; a mellette levő bolthelyiségben pedig, a Jakobcsits-féle házban egy kar nélküli ember produkálja magát a leghihetlenebb mutatóványokkal; eszik, iszik, ír, vág fát, rajzol, beretválja magát lábaival.

* **Öngyilkos szerelmes.** Bács-Szent-Tamás nagy felűtést keltett ismét egy öngyilkossági eset. Pálcs Rozália 20 éves iparos leány megmérgezte magát és egy heti kínlódás után szerdán meghalt. A leány szerelmi viszonját folytatott egy nős emberrel s mikor ez kitűdött, sőt botránytól, másrészt a tiltott szerelme következményeitől lehet félője, arra határozta magát, hogy öngyilkos lesz. E hó 17-én reggeli kájéjába szerescsik oldott fel és azt kiitta. Kiment azután atyja mélyhözbe és e szavakkal: „Megtettem, a mit akartam, — összeesett. A gyorsan hívott orvos ellenmérget adott, mire a szerelmes leány jobban lett egy kissé, de a maró mérge belső részeit úgy összeroncította, hogy egy heti szenvedés után, szerdán meghalt. A gyönyörű szép leány végzetes sorsán az egész város sajnálkodik.

* **Drága ajtatoskodás.** A szerb felátadás hajnali szertartására ment el Gágits Stévo óbecsei gazdag szerb paraszt az egész házi népével. Mindent bezártak s mégis mikor reggel hazarétek, nyitva találták a szoba ajtót. A szekrényt is, a melyből a készpénz 115 forint hiányzott. A tolvaj állkulesokkal nyitotta ki az ajtókat, míg a család odajárt. A jelek arra mutatnak, hogy a házban ismeretes tolvajok járhattak. A csendőrség kutatja a tettest.

* **A „Szabadkai Sport-Egylet“ közgyűlése.** A „Szabadkai Sport-Egylet“ f. évi május hó 5-én délután 5 órakor közgyűlést tart, melynek tárgysorozata a következő: 1. Elnöki megnyitó. 2. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítőre 2 tag kiküldése. 3. Évi jelentés. 4. Zárszámadások, a számvizsgáló bizottság jelentése és a felmentvény megadása. 5. Az új tisztikar megválasztása. 6. A jövő évi költségvetés megállapítása. 7. Tiszteletbeli tagok megválasztása. 8. A 3 tagú számvizsgáló megválasztása. Szabadkán, 1900. évi április hó 1-én.

* **Elhajtott lovak.** Bács-Füldvállról e hó 17-én Verbaski Milán szállási gazdától elhajtottak 7 lovat. Az istálló ajtót felfestették és a benn volt jószágot mind elhajtották. A tettesek meg ismeretlenek.

* **Gazdasági tudósító.** A földmivéleltügyi miniszter Weisz J. Frigyes csuroghri lakost a szablayi járásra nézve a gazdasági tudósító tiszttel bizta meg.

* **Tanári jubileum.** Piller György a szabadkai állami tanítóoképző tanára folyó évi január hóban töltötte be tanári működésének 40. évét Kartársai és tanítványai ez alkalommal folyó hó 24-én, György napján, nagyszabású ünnepélyt tartottak a kiváló tanár tiszteletére.

† **Halálozás.** Gyászlapot vettünk Bács-Almásról, mely egy ottani uri család gyászát jelenti. Kardosaszkaik Kardos Györgyné sz. almási Kovachich Zsuzsanna urasszony halt el 71 éves korában. A köztiszteletben állott matronát folyó hó 25-én temették el nagy részvét mellett Bács-Almásban.

* **Eljegyzés.** Keszler József csuroghri tanító eljegyezte Trinksz Ida kislányozat Csuroghról.

* **Közbizottság Csantavérén.** Csantavér község közbizottságát építetett. Az építés költségei 4438 kor. 96 fillérben vannak megalapítva.

* **Zarandoklat Rómába.** A jubileumi szent év alkalmából a magyarországi r. katolikusok nagy zarandoklata tegnap-

előtt indult el a fővárosból. Az előkelő zarandok társaságot, Vaszary Kólos hercegprímás közbejött gyengélkedése folytán, Császka György kalocsai érsek vezeti. A zarandokok közt van Latinovits Pál országgyűlési képviselő is.

* **Ifjúságom.** He rold Gyula Béla lapunk munkatársa, ki titlő mar sok szép verset közöltünk, „Ifjúságom“ című kötetben kiadja verseit. A szerző a következő előfizetési felhívást adta ki: „Ifjúságom“. Ezen a címen bokrétaba fűzőm mindazt, a mi ezidőig a tollam alól került. Az egész nem sok, nem is új. De hát nem is akartam és soha se könyvet írni; csak olyankor írtam én, ha lelkelem elfogta az a lágy, harmonikus hangulat, az az édesen szongó búbajos érzés, minőt millió és millió kelében egyformán fakszt fiatal lelkeink nemese idealizmus, ábrándos szerelmünk üdve, kinja; csak is ilyenkor írtam, mert jól esett; írtam, mert megvigasztalt a szenvedések keserű óráiban. És most szülővármegyénk lelkes közönségének pártfogásába ajánlvagy bokrétaba kötöm őket, talán akad valaki, kinek lelkében visszhangra talál, a ki, bárha pillanatra is, elmereng rajta. — Az izléssel és csinnal kiállított kötet május hó végén Bittermann N. és fia kőti és könyvnyomdájából kerül ki. Ara 2 korona. A megrendelések és előfizetési pénzek alulírott szerző címére kéretnek küldeni. Kelt O-Szivacon, 1900. április havában. Herold Gyula Béla Az ilju szerző kötetét melegen ajánljuk költészetkedvelő közönségünk figyelmébe.

* **Mint vidéki elarusító** és pénzbeszedő állást nyerhetnek jó bizonyítványnyal rendelkező egyének. Kisebb összegű óvadék megkivánatik. Iparosok előnyben részesülnek. Ajánlatok „Óvadékképes“ jellegű alatt, továbbit e lap kiadóhivatala.

* **Hazánk** legszebb és legrégibb és legkedveltebb fürdője a Herkules fürdő. gyönyörű, regényes hegyvölgyben fekszik, pormentes, onzodus levegője, modern kényelmes épületei vannak. Páratlan gyógyhatású kénés és kősós hőforrások, melyek idült csusz, köszvény, bőr és csont. betegségek, aranyér, altesti bántalmak, vesebajok, vérszegénység stb. ellen csalhatatlan sikerrel használatnak. Kiváló lég. és villamos fürdő. Svéd torna Hídegyógyintézet; kiténő vasuti és hajó közlekedés. Uralkodók és előkelőségek üdülőhelye. Világhírű orvosok is ajánlják és a föld minden tájékról felkeresi a déli kárpátok e világhírű gyöngyét, a Herkulesfürdőt. Prospektust ingyen küld az igazgatóság.

Városi rendkívüli közgyűlés.

Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága tegnap délelőtt 9 órakor rendkívüli közgyűlést tartott a városháza nagytermében. A közgyűlésen báró Vojnics István dr. főispán elnökölt, aki a rendkívüli közgyűlést 9 órakor megnyitván; üdvözölte a megjelent bizottsági tagokat és a jegyzőkönyv vezetésével Gyurics György főjegyzőt, a szólni kívánók feljegyzésével pedig Maximovics Milán aljegyzőt bizta meg. A polgármestert dr. Dekker Pál tanácsnok helyettesítette.

A közgyűlésen a bizottsági tagok: a szőnyegen forgó tárgyak fontosságához képest nem jelentek meg elég szép számmal. Talán a pompás tavaszi idő, vagy a gazdasági muakák tartottak többeket távol. Denique a város iránti kötelezettségek csakis más tennivaló híján jönnek minálunk tekintetbe.

A közgyűlés tárgysorozata egyébként a következő pontokból állott:

A kereskedelemügyi m. kir. miniszternek a zombor—óbecsei vasutára megsza-

vazott összeg és a csonoplai műút kiépítése tárgyában hozott rendelete.

A kereskedelemügyi miniszter felvilágosítást kér rendeletében arról, hogy mi-csoda előnye lesz a közönségnek abból, ha a csonoplai utat műtűttá alakítja át és egy-üttal a zombor-6-becsei helyi érdekű vasút kiépítéséhez is 40000 forinttal járul, mikor azok az utak majdnem ugyanazokat a célokat szolgálják? Micsoda megtakarítás ezek közülhet ezeknek az utaknak a kiépítése által az általános úthálózat kiépítése tekintetében? Részletes nyilatkozatot kér abban a tekintetben is, hogy vajjon mi-képen akarja a város ezeknek az utak-nak a költségeit fedezni anélkül, hogy a közönségre kár háramodjék?

Az állandó választmány javaslata, a melyet a közgyűlés egyhangulag fogadott el, oda konkludált, hogy tekintettel arra, hogy az az út télen egyáltalán hasznave-hetlen, ezenkívül hogy az az út Zombort Csonoplyával fűzi össze, a mely közszég élelemmel látja el az előbbi; tekintettel továbbá arra is, hogy ez az út nagyon sok szállást köt össze Zomborral és Csonoplyá-val, ennél fogva annak kiépítése szükséges és mellözhetlen. A zombor 6-becsei vas-pálya a Dunát a Tiszával köti össze és a megye közepén elterülő községeket hozza Zombor szejrájába, ennél fogva ennek a vasutnak a kiépítése is kívánatos, ezért a közgyűlés az e tárgyakban már meghozott határozatait most is fenntartja és e szemellenz írol a miniszterhez.

A közgyűlés második tárgya: a kórház és a szegényház élelemmel tárgyában megtartott árlejtés eredménye felett való határozathozatal volt. Az árlejtés eredmé-nye kedvezőbb volt, mint a multkor, amennyiben multkor 2% volt az ár enged-mény, most pedig 27 1/2 százalék. A 27 és fél százalékos árengedményt Messinger József vállalkozó tette. A szállítást azon-ban még mégsem neki adta a város, még pedig azért nem, mivel első ízben ő volt az, aki csak 2% árengedményt ajánlott és így a két ajánlata közötti óriási differen-cia alapos kételeyeket támasztott megbiz-hatósága tekintetében. A szállítást ennél-fogva Heindhofer Róbert és Stebler kap-ták, a kik bár drágábban szállítanak, de az állandó választmány javaslata szerint megbizhatóbbak.

A közgyűlés legfontosabb tárgyát a vármegyeihez tulajdonát képező laktanyák megvétele fölött való döntés képezte. Ez volt a 3. szavazás. Ha a törvény több szavazást concedál, hát még tudja Isten hányszor zavazott volna a törvényhatósá-gi bizottság e kérdés fölött, mert a bizottsági tagok most sem jelentek meg az első két szavazáshoz szükséges számban.

Az állandó választmány javaslata sze-rint, a melyet Latinovics tanácsnok ter-jesztett a közgyűlés elé és a melyet a város 43 igen szavazattal tett magáévá: Zombor szab. kir. város megveszi a kér-déses laktanyákat 50000 koronáért, a mely összeg 5 egyenlő részletben 5 év alatt lesz kamat nélkül törlesztendő. Ezenkívül a város átenged még a megyének, a megyeház hátamögött elterülő térségből 8200 ölet kertnek úgy, hogy az utca 12 öl széles maradjon.

Az állandó választmány határozati javaslatainak a felolvasása után főispán elrendelte a névszerinti szavazást, a mely nek folyamán a következő bizottsági ta-gok szavaztak igennel: dr. Alföldy Ar-pád, báró Bibra Frigyes, Bikár M. Pál, Bittermann Nándor, Bosnyák Pál, Bosnyák József, dr. Danning Adam, Ehrlich Nándor, Falczone Lőrincz, Dr. Fal-czone Nándor Fejér Gyula, Frey Imre-dr. Grüner Samu, Hameder Károly, Heind-hofer Róbert, Heineberg Sándor, Jankovics Dávid, Koszaniés Szilárd, Leovics György, Lugumersky Plátó, Odry János, Paresotics Mihály, Paul Kálmán, Poeskay

Sándor, Radicevics Sándor, Szauerborn Károly, Tárcay Mór, dr. Vujics János, Vukicevics Péter, Szuleyevics Ernő, Gyuriscs György, dr. Dekker Pál, Lang Gyula, dr. Dimitrievics Brankó, Latinovics Szaniszló, Gallé Dániel, Maximovics Miklós, Poppovics István, Gergurov Milán, Auth György, Heine Kálmán, Szabó Sándor, Szlávay Ferencz.

A főispán lelkes éljenzések között, hogy 43 igennel a város megveszi a kér-déses laktanyákat. A lelkes éljenek az elnöklő főispánnak szóltak, aki igazán örök halára kötelezte le a város polgár-ságát azzal, hogy ennek a város jövőjére nézve igazán megbecsülhetlen fönsség-gal bíró ingatlanok a megvételté lehe-tővé illetőleg a vételt a lehető legelőnyö-sebb feltételekkel kieszközölte.

A közgyűlés tárgysorozata kimerített-ven, a főispán a közgyűlést berekesztette. Ajánlatára a közgyűlés a még tegnap megtartott hitelési ülésre: báró Bibra Frigyes, Bittermann Nándor, Frey Imre, Lugumersky Plátó és Ehrlich Nándor, bizottsági tagokat küldte ki.

Platz Bonifác dr. a magyar iskolaszekről.

— Hol kell az iskolaszert-párt javítani. —

Most, hogy a magyar ipar pártolását hangoztatja az ország, arról is szó volt a nyilvánosság előtt, hogy az iskoláinkban te-gyek kötelezővé a haza gyártmány isko-lái szerek használatát. Igen ám, de sok nehézségbe ütközik ez, mert iskolaszerek produkálásában is hátra van igen nagyon a hazai ipar. Azzal a helyes czélzattal, hogy e tekintetben a gyökeres javításhoz és haladáshoz kezdjenek, érdekes kritikát mond egy erre vonatkozó tanulmányban dr. Platz Bonifác a szegedi tankerület érdemes főgazdájára. Nagy szorgalom összegyűjtötte, hogy az iskolaszerek ma-gyar ipara miként felel meg földatának s hol vannak hiányai. Tanulságos adatai-ból kulhatnak az iparosok és gyárosok.

Fölsoroljuk adatai közül a következ-zőket:

1. Czeruja. Egyetlen czeruzagyárunk van. Ez is csak fiókja a nürnbergi Wus-sel-gyárnak. Az ugynevezett „magyar irón” ugyszólván készen kerül Nürnberg-ből hozzánk.

2. Toll. Tollgyárunk is egy van. Bu-dapesten. Lemezeit Angliából hozatja, a préselés itt végzik. Közszőrülésük egyenet-len, anyaguk gyarló.

3. Tinta. A magyar tintáról jobb nem beszélni.

4. Tollszár. Tollszárakat a Schuller-féle czég készít, azonban csinra nézve sok kívánni valót hagynak.

5. Tintatartó Zsebben hordható, ru-góra járó tintatartókat Magyarországon nem gyártanak.

6. Füstök. A Müller-féle czég készit-ményei a milyenségre nézve nem meg-felelők.

7. Gummi. Törlőgummit nem gyárta-nak nálunk. Az első magyar ruggyanta-gyár Budapestben ezzel az üzleti ággal nem foglalkozik.

8. Rajztáblák, vonalzókat a Rigler-féle részvénytársaság készít Visegrádon, azonban ez a gyár is a kezdet nehézség-geivel küzd. Pája nem elég holt; rajztáblái sokszor megrepedeznek.

9. Rajzeszközök. Rajzeszközöket ha-zánkban abszolút nem gyártanak. A kö-zönséges minőségűt Bécsből a finomabbat Svájcából importálják.

10. Kréta. Krétagyárunk nincs. A kö-zönséges kréta Bécsből való és újabban Prágából. A finom krétát Bajorországból hozzuk.

11. Szivacs. Szivacskészítő gyárunk nincs, Triesztből szivacsot mit fogyasztunk.

12. Papír. Jó írópapírost készít a fiu-mej papírgyár, a rajzpapírosa csak épen

elég jó. A hermaneci papírgyár 150 féle papírost bocsát forgalomba, de ennek leg-nagyobb részét nem gyártja. A diósgyőri és a nagyszlabosi papírgyár csak közün-séges minőségű papírost készít. A oprádi papírgyár csak egy bécsi czég fiókja, mely-nek utján bécsi gyártmányaival elárassza az országot. A nezsidéri és pétérfalvi pa-pírgyárról is ugyanez áll. Az osztrák rész-vénytársaságok eme gyáraikban meg sem jelzik a készített papírost, hogy ne legyen megkülönböztethető az osztrák papírostól. A bobothi papírgyár is bécsi czég tulaj-dona, Magyarországon még raktárt sem tart kézműveiből.

13. Kémiai anyagok. A középiskolák-ban használatos kémiai anyagok külföldi eredetűek. Kálium, calcium, natrium, mag-nesium és a szilárd állapotban levő lég-nemű testek, mind külföldi eredetűek.

14. Fizikai szerek. Platz dr. példakkal illusztrálja, hogy fizikai szereknek hazai gyártása milyen állapotban van. A zom-bori állami főgimnázium Calderoninál sky-optikont rendelt. Válaszul azt kapta; hogy majd külföldön megkésztetik. A panos-voi állami főgimnázium inga-elektromete-rt rendelt Calderoninál, ezt az eszközt Chemnitzben készítették el a czég. A zom-bori gimnazium dynamogépet rendelt a Stüss czégnél, a gép nem felelt meg, Chem-nitzbe kellett kiküldeni. — A bajai fő-gimnázium a kolozsvári Szatmári Akos mechanikai műhelyében egy világórát és egy a statikai elektromossághoz való esz-közt rendelt, a czég mindkettőt külföldön készíttette.

Altalában baj, hogy tömérdek idegen gyártmány magyar fölirással kerül forga-lomba.

Közgazdaság.

A Trieszti Általános Biztosi-tó-Társaság

(Assicurazioni Generali) f. é. április hó 7-én tartott 68-ik közgyűlésén terjesz-tettek be az 1899. évi mérleget.

Az előtűnk fekvő jelentésből láttuk hogy az 1899. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőke összegek 483,973. 169 korona és 56 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 19,724.336 ko-rona 19 fillérre rугtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 10,003.806 korona 90 fillérral 124,700.392 korona 59 fillérre emelkedett.

A tűz-biztosítási ágban a díjbevétel 18,128.170 korona 40 fillér volt, miből 7,728 542 korona 64 fillér viszont-bizto-sításra fordítottat úgy, hogy a tiszta díjbe-vétel 10,399.627 korona 76 fillérre rугott, mely összegből 6,482.000 korona 91 fillér mint díjtartalék minden tehertől menten, a jövő évre vitetett át. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege: 74,455 970 korona 86 fillér.

A szállítánybiztosítási ágban a dij-bevétel kitett 7,730.895 korona 18 fillért, ebből viszontbiztosításra fordítottat 3,346 580 korona, úgy hogy a tiszta díjbevétel 4,384.315 korona 18 fillérre rугott, mely összegből 2,549 074 korona 44 fillér helyezettelt tartalékba.

Káróként a társaság 1899-ben 28,174 407 korona 04 fillért folyósított. Elhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárfizetéseket, a társaság alapítása óta károk fejében 661,663 927 korona és 90 fillérnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki. Ebből a kártérítési összegből hazánkra 123 186 550 korona 69 fillér esik, mely összeget a társaság 181,032 káresetben fizetö ki.

A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 14,034.236 korona 11 fillérre rугnak, különösen kiemelkedők: az alap-szabály szerinti nyereségtartalék, mely 5,250.000 koronát tesz ki, az értékpapírok

árfolyamigadozása alakított tartalék, mely a 2,507,733 korona 74 fillér külön tartalék, egy szintén az évi nyereségből kiharított 413,251 korona 38 fillérrel 8 624,239 korona 11 fillérre emeltetett fel; továbbá felemelendő még a 160,000 koronára rugó kates követelések tartaléka. Ezekon kívül fennáll még egy 560,000 koronát kitevő külön alap, melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamatláb esetleges csökkenését kiegyenlítsse.

A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek elsőrangú értékekben vannak elhelyezve, az idei átalakulások folytán 153,073.167 korona 61 fillérről 162,608.919 korona 18 fillérre emelkedtek, melyek következőképen vannak elhelyezve:

1. Ingatlanok és jelzálog követelések 29,782 502 korona 61 fillér. 2. Előbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 14,246.324 korona 74 fillér. 3. Letétmennyezett értékpapirokra adott kölcsönök 1,466.107 korona 99 fillér. 4. Értékpapírok 103,401,469 korona 40 fillér. 5. Tárcza váltók 814.150 korona 26 fillér. 6. A részesvényesek biztosított adósszelei 7,350,000 korona. 7. Bankoknál levő rendelkezésre álló követelések, készpénz és az intőzet követelése, a hitelezők követeléseinek levonásával 5,548 364 korona 18 fillér összesen 162,608.919 korona 18 fillér. Ezen értékéből 42 millió korona magyar értékre esik.

Amint a jelentésből kitűnik, a társaság a betöréses lopás elleni biztosítás üzemét is felvetve ügykörébe. Erről a legközelebb szétküldendő körlevelek fognak bővebb felvilágosítást nyújtani.

Csarnok.

Egy curiai döntvény.

(Különvélemény.)

A „Kerékpár-sport” 1900. márczius 1-i 7. számában egy igen figyelemre méltó cikk jelent meg, amely a curiának egyik a közelmúltban hozott végzését kifogásolja.

Figyelmesen végig olvastam a cikket, de megvallom, hogy a cikkirő nézetét egyáltalán nem osztom.

A cikk két részre oszlik. Először is kifogásolja az itéletet „de lege lata”, midőn azt mondja, hogy a jogilag helytelen. Hát kérem, ez az állítás meg nem állhat. Á czikkirő, ugy látszik, nem ismeri a 42.159/v.e. 1897. számú belügyminiszeri körrendelet 8-ik §-át, mely így szól: „Ha a kerékpáros észreveszi, hogy a ló a kerékpár láttára megbokrosodik, vagy, hogy ha egyébként a kerékpárral voló elhaladás az emberek testi biztonságát veszélyeztetné, tartozik gépéről leszállni.” — Már pedig tény az, hogy „a lovak ijedeztek, a kocsis már messziről itegetett a biciklistának, hogy szálljon le, de ez nem szállt le.” A czikkirő ur is állítja, hogy a ki ilyen esetekben „bizonyos rendőri szabályságokat követ el, melynek következményéért büntetőjogilag felelős.

Ezek után, azt hiszem, teljesen világos, hogy a kerékpárost azért, mert a lovak a kocsit felborították és valaki megsérült, a B. T. K. 310. §-ba ütköző gondatlanságból elkövetett súlyos testi sértés miatt vád alá kellett helyezni.

A czikkirő továbbá kifogásolja a végzést a „sport szempontjából.” Illetőleg — miután a végzés jogilag teljesen helyes — voltaképen az idézett rendelet

8-ik §-át. És azt kívánja, hogy ilyen esetekben a kocsis szálljon, le ne a kerékpáros. De ez — nézetem szerint — nem lenne czélszerű. Sőt lehetetlen. A mint a kerékpáros nem veheti észre a kocsit félkilométernyire, ugy nem lehet ezt a kocistól sem kívánni. Elég, ha az is 1/20 km.-nyire veszi észre. És akkor — feltéve, hogy a lovak nyomban megállanak — csak 9 másodperc telik el és a kerékpáros elszálguld a lovak mellett. De ennyi is csak akkor, ha az illető normális tempóban haladó turista és nem valami „örült küszürös.” Kilenc másodperc pedig arra, hogy a kocsis a lovakat megállítsa, a gyeplőt oda dobja, leszálljon, előre ugorják és a lovak zabláját megkapja — kevés. De baj van akkor is, ha elég. Ugyanis van egy idő az előbb leirt tevékenységben, amidőn lovakat nem tartja senki: az az idő, mely lefolyik azon másodperctől, hogy a kocsis a gyeplőket elengedte, addig, míg a zablákat megfoghatta. És ebben az időpontban a kerékpáros már oly közel van a lovakhoz, hogy az izgatott állatok bizony fejjök használni a kedvező pillanatot. — Azt pedig, hogy a bakon mindig van valaki, kinek a kocsis a gyeplőket átadhatja — csak nem lehet feltenni.

A kerékpáros ellenben egy másodperc alatt leszállhat gépjéről. Sőt, ha a lovak mégis ijedeznek, beteheti a kerékpárt az ut árkába. Ez utóbbira ugyan már kötelezve nincsen, de azért el lehet várni. Én legalább turáimon sokszor megtettem.

Utóvégre is nem az a fő, hogy a kerékpáros kényelmesen kerekézzék, de, hogy senkinek testi épségében baj ne essék. És ennek a bajnok elhárítása kell, hogy a legkisebb erőfelfejtés irányában történjék.

Ne a hogy menjen Mohamedhez, de Mohamed ahegyhez.

F. N. K.

A zombori vonatok érkezése és indulása.

Érvényes 1899. évi október hó 1-től.

Érkezés.	Indulás.
S a b a d k a f e l ő l :	S z a b a d k á r a :
6 óra 45 percz reg.	6 óra 46 percz reg
3 „ 34 „ délután	11 „ 54 „ délben
8 óra 34 percz este	8 „ 35 „ este
G o m b o s f e l ő l :	G o m b o s r a :
6 óra 39 percz reg.	6 óra 55 percz reg.
11 „ 47 „ délben	3 „ 41 „ délután
8 „ 25 „ este	8 „ 41 „ este.
B a j a f e l ő l :	B a j á r a :
3 óra 23 percz d. u.	7 óra 05 percz reg.
6 „ 25 „ reg.	4 „ 05 „ délután
U j v i d é k f e l ő l :	U j v i d é k r e :
6 óra 30 percz reg.	2 óra 55 reg. percz
11 „ 30 „ délelőtt	7 „ „ „
7 „ 17 „ este	3 „ 51 „ délután

Felölős szerkesztő: **Dr. Alföldy Árpád.**
üggyéd.

Kiadó-laptulajdonos: **Obiát Károly.**

Beküldve.)*

Hangok a közönség köréből.

Hálalrat Amerikából.

Az eredeti levél másolata, szóról szóra magyarra fordítva, Wilhelm Franz urnak, gyógyszerész Neunkirchenben, alsó Ausztria.

New-York 1898. május 18-án.

Legjobb uram!

November 12-én 1895-ben rheumatizmussal annyira megbetegedtem, hogy képtelen voltam egyba leküdni. Nyolcz hosszú hónapig kellett az egyik oldalamon feküdnöm, nem bírván egy hüvelyknyire sem mozdulni: testem sulya 179 fontról 130 fontra csökkent, jel gyanút hogy mind ezek évek alatt milyen borzasztó fájdalmakat kellett el szenvednem. El nem mulasztottam egy gyógymódot sem vagy bárminek a használatát: halottam jól vilám és kevécsőkről, török fürdőkről stb. és az orvosok minden lehető tanácsa után sem érzem magam jobban, ugy hogy a legutolsó orvosom azt mondta ő nem fogad el tölem több pénzt, mert az hiába van kiadva.

Ez idő tájt véletlenül találkoztam egy barátommal a ki figyelmemet, Wilhelm antiarthritikus antiarthritis teájára, mely biztosan gyógyítja a rheumát. Mésletem neki kísérleteimről más szerekek és nagyon kevéssé biztam. Ugylátszik a sors keze kényszerített hogy önhöz írjak és hogy szívembe öltőt, hogy van még valaki a ki engem gyógygítt. És meggyőződem hogy van ilyen megemő. Nem birom szóval kifejezni az utolsó 3 év szörnyű fájdalmait; de most nem zavar már semmi és ebben a pillanatban a világ megam mint egy újszülött gyermek és oda adnám a fizem minden kinosait Wilhelm antiarthritikus és antirheumatikus teájáért.

Uram legyen olyan szives és küldjön nekünk levélfordulattal 1 tucztat 12 csomaggal az ön Wilhelm antiarthritikus és antiheumatikus teájából.

Önök a legjobb egészséget kívánva és hosszú életet, maradok az Ön legalázatosabb.

Gordon M. József-e

479. sz. Orchard str. New-York.

Északamerikai egyesült államok.

Kapható minden gyógyszerárban.

*) Ezen rovatért nem felel a szerk.

ad. 3811 sz.
P. 1900.

Hirdetmény.

Melylyel közhírré teszsem, hogy Bosnyák János és társainak Flesz Simon Bezdán község birája és társai ellen Bezdán község határának tagosítása iránt folyamatba tett ügyben a zombori kir. törvényszék mint úrbéri bírósági 3811 p. 1900. sz. a. kelt végzésével az előnyo mozás és a volt úrbéres birtokok jelenlegi tulajdonosainak megszavaztatása végett kiküldetvén, e végből határnapul **1900. évi május hó 28 napjának d. e. 9 óráját** Bezdánban a község házára kitűztem.

Ertesitem egyben érdekelteket, hogy a szavazás jogosítottak névjegyzéke a szavazásra napját megelőzőleg 8 napon át a szokott hivatalos órák alatt Bezdánban a község házán az érdekeltek által való megtekinthetésre nyitva tartatik s hogy az ellen észrevételeiket vagy kifogásaikat fenthatárnapon a szava

zás megkezdése előtt a bírói kiküldött-nél szóval vagy írásban előadhatják.

Ertesítem még érdekelteket, hogy szavazni személyesen vagy e célra különösen meghatalmazott által és pedig közjegyzőileg hitelesített meghatalmazás alapján lehet továbbá hogy a gyámság vagy gondnokság alatt álló érdekeltek helyett a gyámok s illetve gondnokok, avagy az illetékes árvászek által kirendelt ügygondnok szavazhatnak s végül hogy a meg nem jelenők, vagy a szavazástól egyébként tartózkodók a tagságitást kívánókhöz csatlakozottaknak fognak tekintetni.

Zomborban, 1900. április hó 23-án a kir. törvényszéknél.

Szondy Máttyás
kir. tvszéki bíró
mint kiküldött.

Photoplastikum Zomborban,

(a corsón.)

Ma kiállittatik:

A Schweiz. Hétfőn és kedden: II. LAJOS király

csoda-kastélya

Mellette, a Jakobsits-féle házban, szintén a corsón látható:

A világ csodája. A világ csodája.
Mister Kaminsky

kéz nélküli ember, a legnagyobb lábművész, mely egyedül a legnagyobb és legnehezebb munkát lábával végzi és a legnagyobb orfeumokban működött; u. m. Budapesten Somossynál, Bécsben Ronachernál, Hamburgban Hornhardtnál, Berlinben a télikertben, Londonban a kristály-palotában.

A művész:

Kártyázik,	Fát vág,
Eszik és iszik,	Szeget ver és ki-
Czigarettát csinál, ír,	húz, lö,
Fát fűrészel, gyalul,	Beretválozik.

Látható továbbá egy eredeti Edison-féle fonograf, mely a legszebb és legújabb operettekkel elő.

Belépti 10 kr. Gyermekek és katonaság felét fizelik.

Nyitva reggel 9 órától este 9 óráig.
A n. é. közönség számos látogatását kérve, maradtam teljes tisztelettel

Schnee A.
photoplastikum-tulajdonos.

TEH DIEN

THIERRY A.

mell- és gyomor-balzsamát

Leipzig,
Dordogne, Kopen-
hága,
fabriken farma.
Mllánó,
A. Bortoloni.
Malmó, Serriga,
Apot. Lejonok.
Nantes,
Pharmacie
C. Fredot,
Nápoly, Palermo.
Páris,
Pharmacie
francoise, 1 & 8,
Place de la Repu-
blique, Phar-
macie Dapray, 11,
Rue des francs
Bourgeois.
Prága,
Róma,
Corso, Agenzia
del Polcinico.
Roubais,
Pharmacie
F. Gerrath.
Sarajewo.
Szeged.
Temesvár.
Triest, Velence.
Vienne. Zürich.

(a melyet az egészségügyi hatóság megvizsgált)

az egész világ kedveli és mindent keresik. Csak akkor valódi, ha az oldalt látható **zöld**, a törvény-széknel bejegyzett „apica”-védőjeggyel van ellátva. Főfőlmulhatatlan szer minden **mell-, tüdő-, máj-, gyomorbetegség ellen stb. különleg is ki-tűnően hat és sebet gyógyít.**

Egy próbáueg bérmentesen 1 korona 40 fillér. Széjleküldés **csak** előzetes fizetés esetén.

Thierry A. centifoliakenöcse

(csodakenöcseknek nevezik)

utolérhetetlen szívó erejű és gyógyíthatásu. Operáci-
ciokat a legtöbb esetben fölöslegessé teszi. E kenöc-
sék egy 14 éves, gyógyíthatatlannak tartott cson-
szut, utabban pedig egy 22 éves rákszerű bajt gyó-
gyítottak meg. Antiszeptikus és gyógyíthatásu min-
denféle seb gyuladásánál.

Próbátélegy bérmenten 1 kor. 80 fill. Csak előzetes fizetés esetén küldjük meg.

**Óvakodjanak utanzatoktól és kerüljék az értékte-
len, ugynevezett hazai kenöcöket s más efféleket.**

Cím: A. Thierry, gyógyszerész és gyár a Védőangyalhoz,
Pragda, Pragerhof felé, a Délit vasut mentén.

Prospektus ingyen és bérmenten.

E szerek sohasem romlanak meg és jó azokat
használatra készen a házban tartani. Az összes mű-
velt államokban bejegyzett védőjegyeimnek utanzatát
a törvény üldözi. 87474

Igen sok külföldi francia angol és német szer-
van hirdetve és ajánlja **fiatal emberek** részére esőbántal-
mak és folyások ellen.

Mindazon esetekben, a hol Santal-olaj használata orvosilag
javasolva van, a

legezélszerűbb és legjobb a

Santal-Egger

alkalmazásra mely a legjobb minőségű kelet in-
dian Santal-olajból készült és az orvos urak által
rendeltek.

üveg ára 1 frt 50 kr.: postán bérmenten a pénz
előleges befizetése mellett 1 frt 70 kr., 2 üveg 3 ft 20
kr., 3 üveg 4 frt 50 kr.

**Gyógyszertár a Nádorhoz Budapest. VI.
Váci körút 17.**

POSZTÓ SZÉJLEKÜLDÉS CSAK MÁJUS 15-IG.

2 ft. 80 keret	36
3 " 10 "	46
4 " 20 "	56
5 " 30 "	66
6 " 40 "	76
8 " 50 "	86
10 " 60 "	96
12 " 70 "	106
14 " 80 "	116
16 " 90 "	126

Egy vég fekete szalocölényhez 10 frt.
Redőltásvetők árba 3 ft. 25 kr. feljebb. Loden anyagora
szekben, egy vég 6 ft. 1 vég 9 ft. 50 kr. Paravánok és tölting,
állami, csatli hirtelen ártalmatlanok, valamint expantmas-pozitívok, a
pazarágóság és esztendőre szanára stb. gyár aron kült a szolli-
ságorok ismert

Kiesel Amhof, Brünn.

Miták ingyen és bérmenten. Miták ingyen és bérmenten.
Figyelmeztetés! A t. közönség figyelmétek.
hogy a posztok ára, ha követelteni borzít, sokak elgábor,
mintha azokat korrekcióra utána veszték volna, azokat a
egy vég 6 ft. 1 vég 9 ft. 50 kr. Paravánok és tölting,
állami, csatli hirtelen ártalmatlanok, valamint expantmas-pozitívok, a
pazarágóság és esztendőre szanára stb. gyár aron kült a szolli-
ságorok ismert

D'WAGNER ÉS TÁRSAJ

EGYESÜLT GYÁRAK

MINT BETÉTI TÁRSASÁG

SZIKVIZGYÁRAK és
BERENDEZÉSE ÉS ELLÁTÁSA.

SÖR és BORKIMÉRO
KÉSZÜLEKEK.

ELEKTRO-GALVANIKUS
FÉMLEMEZELÉSI
INTÉZET.

BUDAPEST
IX. JINÓDY-UTCA 3
(a Gyalja melletti
megálló.)

KÉPES ARJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTESÉN

1000 VÉG SOK A SZAKMÁNKI KÖZÖNSÉG

KEIL-LAKK

(Glaser)

legkötőbb mázó-szer puha padló számára.
1 nagy palack ára frt 1,35 kr. - 1 kis palack ára 68 kr.

Viasz-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő szer
kemény padló számára. 1 köcsög ára 45 kr.

Arany-fénymáz

képerleket stb. bearanyozására. 1 kis
palack ára 20 kr.

Fehér „Glaser”-fénymáz

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonnan befestésére. 1 doboz
ára 45 kr.

Mindenkor kaphatók:

Weidinger S. és Zs. czégnél Zombor.

HOTTER J. I. R. Szt. József-gyógy-zerátára a sz. Józsefhez Bécs, XII/2. Sehn
brunnerstrasse 182.

Hotter-féle Absorbinol.

1/4 palack frt 6--; 1/2 palack frt
3,50. Eltávolít mindenemű kinő-
vést és zsíros testtapadékokat, annél-
kül, hogy a szőrt tönkre tenne.
Erősíti a megtámadott és gyenge
inakat, eltávolít és tönkre tesz
minden csomót az izmokon és meg-
óv minden gyulladástól: különö-
sen bevált epebajnál, esülődaganat-
nál, patabütyökknél vastag térdnél,
csomóknál az inakon, vastag bo-
ekánál, daganatoknál, ahol ilyenek
sülnek. A térdek remegését meg-
zúnteti és meggyógyítja a zúzó-
dácsokat.

Hotter-féle Agril táppor

lovak és szarvasmárnak,
1 csomag 80 kr.
az kitűnő pótlék a takarmányhoz
a állat ereje és egészségének fen-
tartására; minden árvesz, máj, hó-
yag- és idegbajnál alkalmazandó.

Hotter-féle holtletem kenőcs

1/4 tégely ára 2 frt, 1/2 tégely 1
frt 20 kr.
Feltűnő hatással holtletem eltávo-
lítására régi bajoknál is.

HOTTER'S

állatgyógykészítményei

Jelenkor legkötőbbje, melyek
számos bizonylat szerint semmi más
hasonló szerrel által hatásukban
el nem értek. Raktárak a gyógy-
szertárakban és drogeriákban.

Főraktár: — Zombor és környé-
ke részére:

TÁRCZAI ISTVÁN

gyógyszerár ZOMBOR.

Hotter-féle Training-Fluid

1 palack frt 1,20

Az inakat és izmokat a magas
öreg korig állandó erőben és fűs-
sen fenntartja, az állatot a bedő-
zőselek után a legnagyobb fára-
dalokra és vontatásra készíti.
A uteltöltés következményeinél
bennél, sz. gátat és meredevésnél
meglepo sikerrel alkalmazatik.

Hotter I. és II. sz. disznópora

1 kiló frt 1,20.

Legjobb érendi szer a disznók ét-
vágának és az azzal járó emész-
tésnek előmozdítására; kitűnően
bevált orbáznál. A II. számú
hasmenésnél alkalmazandó.

Hotter-féle kolika elleni szer

1 üveg 1 frt 50 kr.

Lovaknál mindenemű kolika és
hügyfelakadás, szarvasmárnaknál
pedig puffósággellen alkalmazandó.

A m. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége.

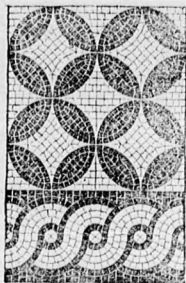

Budapest, Váci-körút 32. s. szám.

Ájánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában-készült

gőzcséplő készítmények Millenium- legújabb szerkezetű: fűtásháló- marokrakó- és kéveköő aratógépeit.
melyek foelnyei: préselt acéltelmez-álmány-tégelyezel-alkatrészek, jó és könnyen hozzáférhető, elpusztíthatatlan szerkezet,
továbbá: a sz. osztrák-magyar. államvasutársaság részéről megragadottsági gépgyárában készült 3, 3 1/2, és 4 loerjú gőze építő kész-
leteit. Sack rendszerű, acéltelmezű eltolható kettengyelű eketaligát ja ganjos eséplő-készítméit
szekeskarátóit és egyéb megragadottsági eszközöket.

Ennél közhírré tesszük, hogy az összes ügynökséknél, legyenek azok akár helyi ügynökségek, akár az ország minden részén, az eddig birtm. ghatatás
mázasok a f. é. Janár hó 31-ével megrontak és azokat ezennel hatálytalannak nyilvánítjuk. Novemből és megkezdte a köh
tehat csakis azok járhatnak el, akik 1900. február hó 1-e után kelt általunk és aláirt meghízással bírnak és csupán oly jogkörrel, a
melyre ezen írásbeli meghízással kiterjed. Nehogy a közönség tévútra vezítessekk és nehogy nevéinkkel visszaélészek, töfépessrenek
felkerjük mindazokat, kik velünk üzleti összeköttetésbe lépni óhajának, hogy mindenkielő, aki nemükben eljár írásbeli meghatal-
mazásának felmutatását kérjük, abba letekintést tenni sziveskedjenek.
A Magy. Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége.

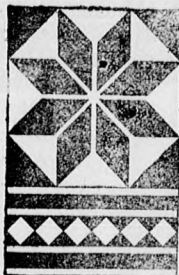
Novák G.

márvány-, mozaik- és cementárúk

gyári-raktára

Szabadkán.

ELVÁLLAL:

Beton csatornázást, nedves falak szárazzáttételét. Gránit terrazzót.
Előállítok: szökőkutakat, fürdőkádakat, viztartók és pissoirokat
portland cementből.

RAKTÁR MINDENEMŰ 1. 2. 3. 4. ÉS 5. SZÍNŰ

mű cement lapok, mozaik és gránit lapokból, konyhák, folyo-
sók és templomburkolatok részére.

● Keramit és ● Mettlachi-lapok. ● Köagyk esővek. ●

Portland cement és hidraulikus mész

NAGYBAN ÉS KICSINYBEN

ASZTAL ÉS TEKEMASZTALLAPOK

FALBURKOLATOK

FEHÉR CARRARA, VALAMINT MÁSFELE MÁRVÁNY NEMEBŐL

MINDEN SZÍNŰBEN

ÉS MÉRTÉKBEN KÉSZÍTTETNEK.

Költségvetések és árjegyzékek ingyen küldetnek meg.

Levéllal való meghívásra szívesen jelenek meg a megbízás
átvételére.

Figyelmeztetés!

Bátorkodom egyuttal a n. é. közönséget arra
figyelmeztetni, hogy ifj. Heindhofer Róbert úr
nem a vállalatot, hanem csak a visszamaradt nyers anyagot vette meg.

M. K. EGYETEM
VEGYTANI INTÉZETE:

A KRISTÁLY

SZILVÁKCSÉVÉBŐL
HEGYFORRÁS

ICENTISZTA
BICARBONAT

ASVÁNYVIZ

KAPHATÓ
FÜSZERKÉRESKEDŐSÉGBEN
VENDE GÖKBEN
ÉS MINDEN VASUTI
ÉTKÉZŐ KÖCSBEN

Hómlózat-festék-gyár

Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstr. 126. (saját házban).
Arany-érmekkel kitüntetve.

Első os. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari-bánya és gyári társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója. E hómlózat-festékek, melyek mézben földoldhatók, száraz állapotban és 40 különböző mintában különként 16 krtól föltéle szállítatnak és a mi a festék szintisztaságát illeti, azonos az olajfestékekkel.

Mintakártya, ngyszluten utasítás kívánra ingyen és bérmentve küldetik

Legnagyobb nyeresemény legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona.

Az összes 50,000 nyeresemény JEGYZÉKE.

A legnagyobb nyeresemény legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona

A nyeresemények részletes beosztása a következők:

Készpénzben fizetendő	Jutalom	Korona
1	nyer. á	600000
1	" "	400000
1	" "	200000
2	" "	100000
1	" "	90000
1	" "	80000
1	" "	70000
2	" "	60000
1	" "	40000
5	" "	30000
1	" "	25000
2	" "	20000
3	" "	15000
31	" "	10000
37	" "	5000
3	" "	3000
432	" "	2000
763	" "	1000
1238	" "	500
90	" "	300
81700	" "	200
3900	" "	170
4900	" "	130
50	" "	100
3900	" "	80
2900	" "	40

50,000 nyer. és jut. összegben 13.160,000

Nyujtsunk kezét a szerencsének! Másrokon szerencsések lettek egy nálunk vásárolt sorsjeggyel!

Az egész világban a legnagyobb esélyekkel bíró magy. kir. szabad. osztálysorsjáték legközelebb újból megkezdődik.

100,000 sorsjegyre 50,000

pénznyeresemény jut, tehát az oldalálló nyereseményjegyek szerint a sorsjegyek felé pénznyereseményt húzzák ki és egy külföldi sorsjáték sem képes aranyilag ily nagy nyereseményeket felmutatni, mint a mi magyar osztálysorsjátékunk!

Legnagyobb nyeresemény szerencsés esetben

EGY MILLIÓ KORONA.

Egészben tizenhárom millió 160,000 korona lesz kihúzva és az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az eredeti sorsjegyek tervezési árai az I. oszt. egy nyolczad (1/8) frt — 75 vagyis 1.50 korona egy negyed (1/4) " 1.50 " 3— " egy fél (1/2) " 3.— " 6.— " egy egész (1) " 6.— " 12.— " utánvétel mellett vagy az összeg előzetes beküldése ellenében. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre

f. é. május hó 17-ig

kérünk hozzánk beküldeni.

Török A. és T^{SA}

BANKHAZ
Budapest,
V., Váci-körut 4a.

Sok és nagy nyereseményt fizettünk már ki vevőinknek és pedig rövid idő alatt körülbelül három millió koronát.

Rendelőlevél levágandó. Török A. és Tarsa főelárúító Budapesten.

Kérek részemre _____ I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összegel _____ korona összegben } utánvételezni kérem } postautalvánnyal küldöm. } A nem tetsző törlendő

Pontos cím: _____

Szivattyuk Mérégek

Legújabb javított rendszerű tisztes és fűtő szivattyúkat, kőszivattyúkat, gyári mozogatókat, kazánokhoz, ipari és házi célokra.

Minden memo, házi, mezőgazdasági, építkezési, ipari és egyéb célokra, kender-tömök. Mindenféle csövek.

Szivattyú- és gépgyártási betéti társaság
W. GARVENS, BÉCS
I. Wallfischergasse Nr. 14.
Kaphatók gép-, vas- s egyéb hasonló kereskedésekben, technikai és vízvezetési üzletekben, kufiró-vállalatokban stb. — Kérjének határozottan Garvens-szivattyúkat, illetve Garvens-mérleket. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszor ellentállt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésésként alkalmazatik közvényneél, oszúnál, tagszogatásnál és megbűlésekneél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment. elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszor, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter-célgjegyzés nélkül mint nem valódi utasítsa vissza. RICHTER F. AD. és társa, RUDOLSTADT cs. és kir. udvari szállítók.

Ha biztos akarunk lenni abban, hogy jó és tiszta chokoládét kapunk, vegyük csakis

Suchard esokoládét.

Ezen legjobb és régen elismert chokoládé a leggondossabban van elkészítve, garantizott tiszta és az egész világon kedvelt.

Mindenhol kapható.